

[Svend Haugaard.]

med den meget svage stilling, som Saigons regering har i forhold til Vietcong, kunne betyde voldsomme massakrer af befolkningsgrupperne, og det er der ingen af os der kan gå med til. Vi må forlange, at de amerikanske styrker erstattes af en FN-kontrol og et FN-organ, som sættes ind for at beskytte disse befolkningsgrupper.

Det er klart, at vi må sige ja til alt, hvad der kan gøres for at få forhandlingerne fremmet, og her er det, man må spørge sig selv: hvilke aktiviteter kan man fra dansk side gennemføre for på realistisk vis at fremme forhandlingerne? Dét synes jeg, at det er helt rigtigt, at det er bemærket, at Nordvietnam i dag ikke er helt så afvisende som tidligere over for, at man muligvis kan forhandle, selv om amerikanerne stadig er i landet. Jeg mener, at muligheden herfor må være, at bombningerne bliver standset, samt at amerikanerne er villige til at standse deres egentlige offensive operationer og trække sig tilbage i en afventende holdning. På det punkt synes jeg, det er realistisk, at vi sætter ind over for USA og giver dem vore synspunkter her, og jeg tror også, det er realistisk, om vi over for Nordvietnam siger, at det ville være rart, om de kunne udtrykke deres stilling på det punkt lidt tydeligere, så man ikke fortsat kan overheøre det fra amerikansk side.

Udenrigsministeren sagde endvidere, at den amerikanske fredsoffensiv ikke havde gjort noget indtryk, og så er det, man må spørge sig selv om, hvad årsagen er til, at den ikke har gjort noget indtryk. Er det ikke, fordi man ikke tilstrækkelig klart har vist, at man var parat til at forhandle også med Vietcong? I de 14 punkter for den amerikanske officielle stilling til Vietnamspørgsmålet, som udenrigsministeren nævnte, står der i punkt 13 noget om, at Vietcong kan blive repræsenteret, hvis Hanoi beslutter sig til at standse aggressionen. Det er det eneste, jeg i hvert tilfælde foreløbig har set af indrømmelse fra amerikansk side, at man er parat til at forhandle med Vietcong, men her altså under ganske bestemte betingelser — og betingelser, som afhænger af en amerikansk bedømmelse, som næppe kan siges at være helt objektiv.

Tonkinbugtens episode blev fremdraget før debatten; jeg ved ikke, hvordan det forholder sig, men jeg vil gerne spørge: er det indtil videre blevet bevist, at der var tale om gengældelse? Altså med andre ord, om der var tale om, at Amerika virkelig var blevet angrebet.

Fra vor side må det være sådan, at vi må fremhæve over for Amerika, at man må acceptere Vietcong som forhandlingspartner, når Vietcong er parat til at handle på Genèveaftalernes grundlag. Det er rimeligt, at vi stiller spørgsmålet til Amerika: vil I under disse forhold eller vil I ikke acceptere Vietcong?

Udenrigsministeren nævnte, at Australien og New Zealand og flere andre lande havde sendt tropper, fordi de mente, de måtte være med til at standse en kommunistisk ekspansion, da de følte deres sikkerhed truet. Hvis det er sådan, at det var et ekspansivt kommunistisk Kina, som trængte ned over Vietnam, så kunne der måske være noget rigtigt heri; jeg siger måske, for det er jo ikke absolut givet, at de da var truet, men hvis det er et selvstændigt Vietnam, hvor der blot sker en social omvæltning, så er det ikke rigtigt.

Hvad gør man for, at der kan bevares et selvstændigt Vietnam? Hvorfor har Nordvietnam sagt nej til kinesiske frivillige? Hvad virkning har den amerikanske aktion i Vietnam nu med den store offensiv på Nordvietnams afhængighedsforhold til Kina? Opnår man ikke det stik modsatte af det, man tilsigter? Hvis man spørger om, hvad der er den naturlige og sandsynlige endelige løsning eller i hvert fald en løsning, man kan håbe på, er det da ikke en genforening af Vietnam? Og vil det ikke blive en genforening af Vietnam under Ho Chi Minh? Vi kan lige så godt gøre os vore tanker klare om, hvad vi egentlig mener er sandsynligt. Jeg er fuldstændig klar over, at det er nødvendigt at beskytte et mindretal i en årrække fremover, men selve resultatet som sådant mener jeg på forhånd er ret givet. Er det da ikke en ironi, at man fører krig for at opnå et resultat, som synes selvfølgelig uden en krig? Hvis afstemningen i 1956 var blevet gennemført — den skulle have været gennemført da — havde resultatet så i dag ikke været givet? Har man ikke ved den amerikanske aktion opnået, at man